

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ฉบับที่.....

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ รำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็นทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมสำหรับนักศึกษา

ส่วนที่ 3 แบบวัดความรู้สึกและเห็นคุณค่าในตนเองเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมสำหรับนักศึกษา

ส่วนที่ 4 แบบวัดทักษะการปฏิเสธการต่อรอง

2. ให้นักศึกษาอ่านคำชี้แจงของแบบสอบถามในแต่ละข้อก่อนลงมือทำ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และจะไม่มีผลกระทบต่อตัวผู้ตอบแบบสอบถาม จึงขอให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามตรงตามความเป็นจริง โดยไม่ต้องระบุชื่อ คำตอบที่ได้จะเป็นความลับและผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมสำหรับนักศึกษาในสถานศึกษาต่อไป

ขอขอบพระคุณนักศึกษาทุกคนที่ให้ความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง กรุณาเติมข้อความหรือใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. ปัจจุบันนักศึกษามีอายุ.....ปี
3. นักศึกษาได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวในขณะที่มามหาวิทยาลัยเฉลี่ยที่บาทต่อสัปดาห์

☐ 300 – 400 บาท	☐ 401 – 500 บาท
☐ 501 – 600 บาท	☐ 601 – 700 บาท
☐ มากกว่า 701 บาท	
4. นักศึกษามีรายได้พิเศษด้วยตนเองในขณะที่ศึกษาหรือไม่

☐ ไม่มี			
☐ มี ที่มาของรายได้	☐ ขายของ	☐ รับจ้าง	☐ อื่นๆ(ระบุ).....
5. เมื่อนักศึกษามีปัญหาไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดนักศึกษาจะขอรับคำปรึกษาจากใครเป็นคนแรก

☐ บิดา มารดา	☐ เพื่อน	☐ แฟน
☐ พี่น้อง/ญาติ	☐ ครู	☐ ไม่ปรึกษาใคร
6. ขณะศึกษานักศึกษาพักอาศัยอยู่กับใคร

☐ บิดา มารดา	☐ เพื่อน	☐ แฟน
☐ พี่น้อง/ญาติ	☐ คนเดียว	☐ อื่นๆ(ระบุ).....
7. สถานภาพของบิดา-มารดา

☐ ยังมีชีวิตอยู่ทั้งคู่	☐ หย่า	☐ แยกกันอยู่
☐ บิดาเสียชีวิต	☐ มารดาเสียชีวิต	☐ เสียชีวิตทั้งบิดา-มารดา
8. เพื่อนสนิทของนักศึกษาชอบเที่ยวกลางคืนหรือไม่

☐ ไม่	☐ ไป	☐ ไปเป็นบางครั้ง
------------------------------	-----------------------------	---
9. นักศึกษาได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องปัญหาเพศสัมพันธ์หรือไม่

☐ ไม่เคย	☐ ได้รับ
---------------------------------	---------------------------------
10. นักศึกษาคิดว่ามีความจำเป็นหรือไม่ที่ต้องเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันทางเพศศึกษา

☐ ไม่จำเป็น	☐ มีความจำเป็น
------------------------------------	---------------------------------------
11. นักศึกษาได้รับข้อมูลหรือศูนย์ปรึกษาป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมจากแหล่งไหนมากที่สุด

☐ ทีวี	☐ หนังสือพิมพ์	☐ ครู
☐ วิทยุ	☐ ป้ายประชาสัมพันธ์	☐ อินเทอร์เน็ต

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมสำหรับนักศึกษา
คำชี้แจง เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของนักศึกษาว่ามีความรู้ต่อสิ่งไปนี้มากน้อย
เพียงใด โดยพิจารณาจากความรู้ที่แท้จริงของนักศึกษา ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อนักศึกษาประการใด
ทั้งสิ้น

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. การมีแฟนสามารถกระทำได้ในขอบเขตที่เหมาะสม					
2. คนที่เป็นแฟนกันสามารถกอดจูบหรือเล้าโลมกันได้					
3. ผู้หญิงสามารถเปลี่ยนแฟนได้ เมื่อแฟนไม่ให้เกียรติกัน					
4. การมีเพศสัมพันธ์กับแฟนไม่ใช่สิ่งที่เสียหาย					
5. คนที่เป็นแฟนกันสามารถนัดพบ/ไปเที่ยวห้างสรรพสินค้าตามลำพังได้					
6. การมีแฟนเป็นการดี เป็นการเตรียมตัวเพื่อเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า					
7. การมีแฟนมากกว่า 1 คนเป็นเรื่องปกติของวัยรุ่นยุคนี้					
8. การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายหลายคน เป็นเรื่องปกติของวัยรุ่น					
9. การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเป็นการผ่อนคลายอารมณ์ทางเพศ					
10. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นการหาประสบการณ์ทางเพศ					
11. การมีเพศสัมพันธ์กับแฟนทำให้รักและผูกพันกันมากขึ้น					
12. ไม่จำเป็นที่ผู้หญิงจะต้องรักษาความบริสุทธิ์ไว้ก่อนแต่งงาน					
13. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นสิทธิส่วนบุคคล					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
สามารถทำได้เสรี					
14. การใช้ถุงยางอนามัยทำให้ป้องกันโรคทาง เพศสัมพันธ์ได้					
15. การคุมกำเนิดโดยการใช้ยาเม็ด ไม่เหมาะกับ วัยรุ่นเพราะทำให้ตัวไม่สูงขึ้น					

ส่วนที่ 3 แบบวัดความรู้สึกและเห็นคุณค่าในตนเองเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมสำหรับ
นักศึกษา

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นเหตุแห่งความ ทุกข์					
2. นักศึกษารู้สึกอย่างไรที่รัฐออกกฎหมายจัด ระเบียบสังคม ห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 20 ปีเข้าสถาน บันเทิง					
3. นักศึกษามักนำปัญหาของครอบครัวเป็นสาเหตุ ของการเที่ยวกลางคืน					
4. นักศึกษารู้สึกไม่ชอบที่บิดามารดาทะเลาะกัน					
5. นักศึกษาไม่พอใจที่เพื่อนสนิทชอบเที่ยวกลางคืน					
6. นักศึกษามักขอร้องให้เพื่อนที่ชอบดื่มสุราพาไป เที่ยวกลางคืน					
7. ฉันเป็นที่ภาคภูมิใจของบิดามารดาที่ไม่ข้อง เกี่ยวกับสิ่งเสพติด					
8. ฉันสามารถเป็นที่พึ่งของบิดามารดาได้ในอนาคต					
9. เพื่อนๆเห็นว่าฉันเป็นคนดีไม่เคยเที่ยวและยุ่ง เกี่ยวกับยาเสพติดเลย					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
10. นักศึกษารู้สึกไม่ชอบใจที่เห็นเพื่อนมีแฟนและมีเพศสัมพันธ์					
11. ผู้หญิงไม่ควรพูดหรือถามเรื่องเพศ					
12. ความเชื่อที่ว่า “ผู้หญิงควรอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือน” ควรได้รับการยึดถือและปฏิบัติต่อไป					
13. คุณค่าของผู้หญิงคือ การรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนกว่าจะถึงวันแต่งงาน					
14. นักศึกษาเห็นด้วยกับคำกล่าว “เลี้ยงดูปู่เสื่อ” หรือเลี้ยงเหล่าต้องพาไปเที่ยวกับหญิงขายบริการทางเพศ					
15. หญิงชายควรมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันในการแสดงออกทางเพศ					

ส่วนที่ 4 แบบวัดทักษะการปฏิเสธการต่อรอง

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของนักศึกษามากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. ถ้าเพื่อนของนักศึกษาชวนไปเที่ยว นักศึกษาจะตอบตกลงไปทันที					
2. นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในห้องเรื่อง การป้องกันและแก้ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น					
3. การปฏิเสธเพื่อนเรื่องการไปเที่ยวอาจทำให้เพื่อนเสียใจ					
4. การปฏิเสธเพื่อนเรื่องการไปเที่ยวอาจทำให้เสียเพื่อน					
5. การไม่กล้าปฏิเสธการเที่ยวเป็นสาเหตุของการ					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
สูญเสียความเคารพในตนเองโดยไม่รู้ตัว					
6. การไม่ปฏิเสธเพื่อนที่ยื่นสุราหรือบุหรีให้เป็นสิ่งที่ แสดงถึงการมีความจริงใจต่อเพื่อน					
7. การปฏิเสธต่อรองเป็นสิทธิอันชอบธรรมของ บุคคล					
8. การปฏิเสธเรื่องเพศสัมพันธ์เป็นมารยาทของ สังคมที่ไม่ดี					
9. การรับฟังปัญหาของเพื่อนเรื่องเพศสัมพันธ์เป็น สิ่งที่น่ากระทำเพื่อจะได้ช่วยแนะนำให้เขาเลิก					
10. ควรหลีกเลี่ยงและป้องกันตนเองในสถานการณ์ เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์แบบไม่พร้อม					
11. นักศึกษาปฏิเสธทุกครั้งเมื่อแฟนชวนมี เพศสัมพันธ์					
12. การปฏิเสธการชวนของเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่ เหมาะสมเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง					
13. ปฏิเสธการไปไหนมาไหนกับคนที่ไม่รู้จักหรือ รู้จักแต่ไม่คุ้นเคย					
14. นักศึกษาสามารถตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา ต่างๆ ได้ดี					
15. นักศึกษามีทักษะในการตอบปฏิเสธเพื่อ หลีกเลี่ยงอันตรายในชีวิตและสุขภาพอย่าง เหมาะสม					

ข้อเสนอแนะ.....

ภาคผนวก ข
ประเด็นการสัมภาษณ์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประเด็นการสัมภาษณ์

เรื่อง การจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมสำหรับนักศึกษา
ระดับอุดมศึกษา

1. การสนทนาสร้างความคุ้นเคย

1.1 แนะนำตนเอง

- ดำเนินการสนทนากล่าวต้อนรับสมาชิก แนะนำตนเอง แนะนำผู้จัดบันทึกการสนทนากลุ่ม

1.2 อธิบายวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์

- เพื่อติดตามพฤติกรรมนักศึกษาหลังสิ้นสุดการอบรมทักษะชีวิต 2 สัปดาห์
- ขอให้มีการแสดงมีการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ และอนุญาตบันทึกเทปการสนทนา

2. ประเด็นในการสนทนา

2.1 ท่านคิดว่านักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังการอบรมทักษะชีวิตในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมอย่างไรบ้าง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ค
แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตในการป้องกันการตั้งครรภ์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพศศึกษา

สาระสำคัญ

เพศศึกษาเป็นการเรียนรู้วิถีชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตายในแง่มุมเกี่ยวกับพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ ที่มีความเชื่อมโยงกับทัศนคติ ความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี อันนำไปสู่พฤติกรรม การแสดงออก สัมพันธภาพ และวิถีชีวิตทางเพศของแต่ละบุคคล กระบวนการเรียนรู้จึงเน้นการทำความเข้าใจกับความคิด ทัศนคติ อารมณ์ที่มีต่อเรื่องเพศ รวมทั้งสร้างทักษะการคิด วิเคราะห์ และการเลือกตัดสินใจ เพื่อการดำเนินชีวิตทางเพศอย่างเป็นสุข ปลอดภัย มีความรับผิดชอบ ลดโอกาสเสี่ยงหรือผลกระทบเชิงลบอันเนื่องมาจากพฤติกรรมทางเพศ

วัตถุประสงค์

1. อธิบายเรื่องเพศที่เกิดขึ้นในทุกช่วงวัยของมนุษย์และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
2. อภิปรายสภาพการเรียนรู้เรื่องเพศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ภายใต้สภาพสังคมไทย
3. บอกความจำเป็นของการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาที่เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. ระบุแนวคิดสำคัญและรูปแบบการสอนเพศศึกษารอบด้านที่สามารถนำไปออกแบบการจัดการเรียนรู้

เนื้อหา

1. ความหมาย จุดมุ่งหมาย และความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เพศศึกษารอบด้าน
2. ขอบเขตเนื้อหาการเรียนรู้เพศศึกษา 6 ด้าน: พัฒนาการของมนุษย์ สัมพันธภาพระหว่างบุคคล พฤติกรรมทางเพศที่พัฒนาไปตามช่วงชีวิต สุขภาพทางเพศ สังคม และวัฒนธรรมที่มีผลต่อวิถีชีวิตทางเพศ และทักษะชีวิตที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต
3. การจัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา: การเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและเจตคติ การพัฒนาทักษะการคิด
4. เปรียบเทียบแนวคิดการเรียนรู้เพศศึกษารอบด้าน (Comprehensive Sexuality Education) และแนวคิดเพศศึกษาแบบห้ามมีเพศสัมพันธ์จนกว่าจะแต่งงาน (Abstinence – Only – Until – Marriage)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กิจกรรมกระบวนการ

- ก. ตู๊กตาล้มลุก ข. เส้นชีวิต ค. นำเสนอแนวคิดเพศศึกษารอบด้าน

วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษสี 6 สี ขนาดเอสี่ตัดแบ่ง 4 ส่วนเท่า ๆ กัน จำนวนสีละ 30 แผ่น
2. เชือกฟาง 6 เส้น
3. ปากกาเคมี 6 ด้าม

4. กระดาษขาว 6 ม้วน

เอกสารประกอบ

1. เอกสารประกอบ 1.1 แนวคิดหลักในการพัฒนาการเรียนรู้เรื่อง “เพศศึกษา”
2. เอกสารประกอบ 1.2 เราสอนเพศศึกษาแบบไหน

ประเด็นสำคัญ

1. เรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย เป็นเรื่องที่ต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต เนื่องจาก “เพศ” เกี่ยวข้องกับตนเองและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในด้านวิถีการดำรงชีวิต บทบาท การแสดงออก และการสร้างสัมพันธ์ภาพ การเรียนรู้เรื่องเพศจึงเกิดขึ้นตามสัญชาตญาณ ในขณะเดียวกันสัมพันธ์กับพัฒนาการด้านอื่นด้วย ดังนั้น การเรียนรู้เรื่องเพศจึงเป็นกระบวนการทำความเข้าใจกับการเปลี่ยนแปลงในตัวเอง การพยายามปรับตัวเข้าสู่สังคม โดยอาศัยวิถีการเรียนรู้ที่หลากหลายไม่ใช่ลอกเลียนแบบอย่างเดียว แต่สามารถเกิดขึ้นจากประสบการณ์การตระหนักรู้ในตนเอง การปลูกฝังเจตคติ การหล่อหลอมทางสังคม และปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ

2. การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาเป็นการทำให้มนุษย์เท่าทันตนเอง ในเรื่องการควบคุมและจัดการอารมณ์เพศ การสร้างสัมพันธ์ภาพ การอยู่ร่วมกันเป็นการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ สร้างความตระหนักรู้ถึงคุณค่าที่มีอยู่ในตัวเองของผู้เรียน ทำให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินชีวิตทางเพศอย่างปลอดภัยและมีความรับผิดชอบ

3. ความคิด ความเชื่อเรื่องเพศถูกกำหนดจากปัจจัยด้านวัฒนธรรม ประเพณี สังคม เศรษฐกิจ ที่มีต่อลักษณะเพศทางกายภาพของมนุษย์ ดังนั้น “เพศ” จึงมีความหมายมากกว่า “การร่วมเพศ” ในขณะเดียวกันก็มีทั้งด้านบวกและด้านลบ

4. ความเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายส่งผลต่ออารมณ์ จิตใจ และพัฒนาการทางเพศ ทำให้ทั้งหญิงและชายมีความต้องการทางเพศเกิดขึ้นเหมือนกัน แต่อคติหรือความเชื่อทางเพศบางอย่างอาจส่งผลต่อโอกาสเสี่ยง หรือการรักษาสุขภาพทางเพศ เช่น ความเชื่อที่ว่าผู้ชายมีความต้องการทางเพศมากกว่าผู้หญิง การทำหมันทำให้ผู้ชายมีความต้องการทางเพศลดลง เป็นต้น และในความเป็นจริงของแต่ละวัยต่างก็เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศได้เสมอในทุกมิติของชีวิต เช่น การเติบโตของร่างกาย การแต่งกาย การทำงาน การประกอบอาชีพ การเข้าสังคม การดูแลสุขภาพ ฯลฯ จึงสรุปว่า “เพศ” เป็นวิถีการดำเนินชีวิต

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ขั้นตอนการดำเนินการ

ก.กิจกรรม “ตุ๊กตาล้มลุก”

1. อธิบายวิธีการเล่น “ตุ๊กตาล้มลุก” ว่าให้คนเล่นเป็นตุ๊กตายืนตรงกลางตัวตรงเท้าชิด และหันข้างให้ผู้เล่น 2 คนที่ยืนขนานอยู่ด้านซ้ายและขวา ซึ่งผู้เล่นทั้งคู่จะผลัดตัวตุ๊กตาไปมา 3 – 4 ครั้ง
2. แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 คน คละเพศชายหญิง อาจให้ผู้เรียนเลือกจับกลุ่มกันเอง หรือใช้เกมจับกลุ่ม

3. ให้เวลา 10 นาที โดยให้ทุกคนในกลุ่มผลัดกันเล่นเป็นตุ๊กตาจนครบทุกคน
4. เมื่อผู้เรียนเล่นตุ๊กตาล้มลุกเสร็จทุกกลุ่มแล้ว ผู้จัดการเรียนผู้จึงตั้งคำถามช่วยคุณ ดังนี้
 - ขณะการเล่นเป็น “ตุ๊กตา” รู้สึกอย่างไร
 - ขณะที่เป็น “ผู้เล่น” หรือ “ผลักตุ๊กตา” มีความรู้สึกอย่างไร
 - ผู้ที่เล่นได้ เป็นเพราะอะไร หรือมีความรู้สึกอย่างไร
 - ผู้ที่เล่นไม่ได้ เป็นเพราะอะไร มีความรู้สึกอย่างไร
 - สิ่งที่ทำให้เล่นตุ๊กตาได้อย่างมั่นใจและสนุก (จากที่เล่นไม่ได้) คือ.....
 - เราได้เรียนรู้อะไรจากการเล่น “ตุ๊กตาล้มลุก” บ้าง
5. ผู้จัดการเรียนรู้บันทึกคำตอบของผู้เรียน เพื่อสรุปและเชื่อมโยงให้เข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยหรือสิ่งที่ทำให้เราเล่นได้อย่างสนุกสนานว่า เกิดจากความรู้สึกที่สบายใจ ผ่อนคลาย เชื่อมั่น ค้นเคย ไม่อึดอัด ไม่อาย จากนั้นชวนคุยต่อ โดยใช้คำถามเพิ่มเติม ดังนี้
 - หากเปรียบเทียบการเล่นตุ๊กตาล้มลุกกับการพูดคุยเรื่องเพศ เรามีข้อสังเกตอย่างไร หรือคิดว่าเชื่อมโยงกันได้อย่างไร
 - การที่เราจะเรียนเรื่องเพศกันได้อย่างสะดวกใจ ควรจะมีกติการ่วมกันอย่างไร
6. ผู้จัดการเรียนรู้ชวนคุยและเชื่อมโยงจากคำตอบของผู้เรียนว่า การเรียนวิชาเพศศึกษารอบด้าน เป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็นซึ่งต้องมีความไว้วางใจ เปิดใจ มีความรู้สึกสบายใจ ต้องรักษาความลับของกันและกัน ซึ่งเราได้กำหนดเป็นข้อตกลงหรือกติกา การเรียนรู้ร่วมกัน

ข. กิจกรรม “เส้นชีวิต”

7. ผู้จัดการเรียนรู้ นำเข้าสู่กิจกรรม “เส้นชีวิต” โดยตั้งคำถามว่า “เมื่อพูดถึงเพศคุณนึกถึงอะไร” จดคำตอบที่ได้ทั้งหมดบนแผ่นใสหรือกระดานให้ทุกคนเห็น
8. จากการระดมคำตอบของผู้เรียนที่หลากหลาย ผู้จัดการเรียนรู้ชี้ให้ผู้เรียนเห็นว่าเรื่อง “เพศ” เกี่ยวข้องกับหลายเรื่อง มีหลายมุมมองที่มากกว่าการมีเพศสัมพันธ์ โดยยกตัวอย่างจากคำตอบที่ปรากฏให้เป็นกลุ่มเรื่องต่าง ๆ เช่น สรีระร่างกาย ผู้หญิงผู้ชาย สถานภาพของบุคคล ครอบครัวเศรษฐกิจ สื่อ วิชาการความรู้ หน่วยงานให้บริการ เป็นต้น
9. อธิบายกิจกรรม “เส้นชีวิต” ว่า จะแบ่งผู้เรียนออกเป็น 6 กลุ่ม คณะเพศหญิงชาย โดยให้แต่ละกลุ่มรับผิดชอบตามช่วงอายุ คือ กลุ่ม 1) วัยเด็ก 0-9 ปี กลุ่ม 2) วัยรุ่น 10-19 ปี กลุ่ม 3) วัยหนุ่มสาว 20-29 ปี กลุ่ม 4) วัยทำงาน 30-45 ปี กลุ่ม 5) วัยผู้ใหญ่ 46-64 ปี กลุ่ม 6) วัยสูงอายุ 65 ปีขึ้นไป แต่ละกลุ่มจะได้รับกระดาษสี กระดาษขาว และเชือกฟาง

10. ผู้จัดการเรียนรู้ตั้งคำถามเพื่อให้กลุ่มช่วยกันระดมคำตอบว่า “เรื่องเพศที่เกี่ยวข้องหรือเกิดขึ้นในแต่ละช่วงอายุนั้น ๆ มีอะไรบ้าง” ให้เขียนคำตอบ 1 เรื่องต่อกระดาษ 1 แผ่น โดยให้แต่ละกลุ่ม

พยายามคิดให้ได้คำตอบที่ครอบคลุมมากที่สุด และนำกระดาษคำตอบไปติดเรียงกันบนเชือกฟาง ที่แจกให้ ให้เวลา 15 นาที

11. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอ ให้เวลากลุ่มละ 5 นาที โดยเรียงลำดับจากวัยเด็กถึงวัยสูงอายุ
12. เมื่อตัวแทนของแต่ละช่วงวัยนำเสนอข้อมูล ผู้จัดการเรียนรู้ควรถามความเห็นเพิ่มเติมจากเพื่อน ร่วมห้องว่ามีประเด็นเพิ่มเติมอะไรบ้าง หากมี ให้เขียนกระดาษเพิ่มและติดไว้ที่เส้นเชือก
13. เมื่อนำเสนอครบทุกกลุ่มแล้วนำเชือกฟางไปแขวนไว้รอบห้อง ในขั้นตอนนี้ผู้จัดการเรียนรู้ควรสังเกตคำตอบของแต่ละกลุ่มว่า ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพัฒนาการเรื่องเพศว่า ถูกต้องครอบคลุมหรือไม่ มีเจตคติหรือมุมมองเป็นบวกหรือลบต่อเรื่องเพศแต่ละวัยอย่างไร จากนั้นจึง

คำถาม เพื่อแก้ไขหรือทำความเข้าใจร่วมกัน ดังนี้

- รู้สึกอย่างไรกับภาพชีวิตของคนในแต่ละช่วงวัยที่เราช่วยกันระดม
 - ปัญหาเรื่องเพศเกิดขึ้นเฉพาะในกลุ่มเยาวชนเท่านั้นหรือไม่ อย่างไร
 - ทำไมคนในช่วงวัยที่มีอายุน้อยจึงไม่คิดถึงเรื่องการคุมกำเนิด
 - จากข้อมูลในเส้นชีวิต เราคิดว่าชีวิตทางเพศด้านบวกมีอะไรบ้าง ด้านลบมีอะไรบ้าง
 - เราสามารถกำหนดวิถีชีวิตของตนเองในเรื่องเพศได้หรือไม่ อย่างไร
 - จะทำอย่างไร หากไม่ต้องการให้ชีวิตทางเพศของตัวเอง หรือครอบครัวเป็นทุกข์จาก เรื่องเพศ
 - เราเรียนรู้อะไรบ้างจากการทำกิจกรรมเส้นชีวิต
14. ผู้จัดการเรียนรู้สรุปภาพรวมเกี่ยวกับเรื่องเพศว่า ชีวิตมนุษย์มีความสอดคล้องกับวงจรชีวิต คือ การเจริญเติบโตจากเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และความสัมพันธ์กับคนรอบข้าง ซึ่งสังคมวัฒนธรรมมีส่วนในการกำหนดความคิดความเชื่อ บทบาทและแบบแผนการดำเนินชีวิตทางเพศของหญิงชายในสังคมด้วย
15. จากนั้น ผู้จัดการเรียนรู้จึงชวนคุยเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความจำเป็นที่ต้องจัดการเรียนรู้เรื่องเพศบทบาทของผู้จัดการเรียนรู้ โดยใช้คำถาม ดังนี้
- ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศเกิดขึ้นมากที่สุดในช่วงวัยใด เพราะเหตุใด
 - เยาวชนวัยรุ่นได้เรียนเรื่องเพศตั้งแต่เมื่อไหร่ อายุเท่าไร จากไหน
 - การจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา ควรจัดให้เรียนรู้ก่อนหรือรอให้อยู่ในช่วงวัยที่มีพัฒนาการหรือมีประสบการณ์แล้ว เพราะเหตุใด

- หากเราต้องไปสอนเด็กเราควรจะต้องเตรียมตัวอย่างไร
- ครูหรือผู้สอนเพศศึกษา ควรมีคุณสมบัติอย่างไร
- จากประสบการณ์การเรียนรู้ของเรา เราถูกบอกหรือสอนอย่างไรเกี่ยวกับเพศศึกษา
- เราจะมีวิธีการสอนเพื่อแก้ไขอคติเรื่องการสอนเพศศึกษาอย่างไร เพื่อไม่ให้ถูกมองว่าเป็นเรื่องลามก หรือสอนเพื่อให้เด็กรู้จักการมีเพศสัมพันธ์

ค. นำเสนอแนวคิดเพศศึกษารอบด้าน

แจกเอกสารประกอบ 1.1 แนวคิดหลักในการพัฒนาการเรียนรู้เรื่อง “เพศศึกษา” และเอกสารประกอบ 1.2 เราสอนเพศศึกษาแบบไหน

17. อธิบายรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาแบบรอบด้านเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมาย หลักการ วิธีจัดการเรียนรู้ที่ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนำเสนอตารางการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาในสังคมไทย แนวคิดการเรียนรู้เพศศึกษารอบด้าน (Comprehensive Sexuality Education) และแนวคิดเพศศึกษาแบบห้ามมีเพศสัมพันธ์จนกว่าจะแต่งงาน (Abstinence – Only – Until – Marriage)

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้จัดการเรียนรู้

- อาจจัดทำเอกสารแจกเพิ่มเติม หรือแนะนำแหล่งข้อมูล หนังสืออ่านประกอบ เพื่อเพิ่มเติมเรื่องพัฒนาการทางเพศ หากพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนยังไม่ถูกต้อง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การตระหนักและเห็นคุณค่าในตนเอง

สาระสำคัญ

การเจริญเติบโตของร่างกายจากเด็กสู่วัยรุ่น ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ ความรู้สึก และการเกิดอารมณ์เพศของทั้งหญิงและชาย การมีเพศสัมพันธ์จึงเป็นธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งเป็นความพึงพอใจส่วนบุคคล และต้องอยู่บนพื้นฐานความคิดเรื่องความรับผิดชอบ การไม่ใช้อำนาจข่มขู่ บีบบังคับ และคำนึงถึงการมีสุขภาวะทางเพศ ตระหนักถึงความรับผิดชอบของตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้อง และการจัดการผลกระทบไม่พึงประสงค์จากการมีเพศสัมพันธ์ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ มีความรู้เบื้องต้นที่จำเป็น คือ การตั้งครรภ์ การคุมกำเนิด และทางเลือกในการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย และดูยางอนามัยเป็นวิธีคุมกำเนิดชนิดเดียวที่สามารถป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี / เอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

วัตถุประสงค์

1. อภิปรายผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจของวัยรุ่น
2. อภิปรายผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ป้องกันทั้งหญิงและชาย
3. สรุปและให้ความหมายการมีเพศสัมพันธ์แบบรับผิดชอบ
4. ระบุแนวทางการเลือกตัดสินใจเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์แบบรับผิดชอบ หรือกรณีเกิดผลลบจากการมีเพศสัมพันธ์
5. บอกข้อดีและข้อเสียของการเลือกใช้วิธีการคุมกำเนิดแบบต่าง ๆ

เนื้อหา

1. พัฒนาการด้านร่างกายที่ส่งผลกระทบต่อภาวะอารมณ์ของวัยรุ่น
2. ความเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์เพศในวัยรุ่น
3. การปฏิสนธิ การตั้งครรภ์ วิธีการคุมกำเนิด ทางเลือกในการยุติการตั้งครรภ์

กระบวนการ

- การเปลี่ยนแปลงในช่วงวัยรุ่น - กรณีศึกษา “แนนและบอย” -วิธีป้องกันการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

วัสดุและอุปกรณ์

1. กระดาษฟลิปชาร์ท
2. กระดาษเอสี่ กลุ่มละ 1 แผ่น
3. ปากกาเคมี
4. ชุดอุปกรณ์และเครื่องมือการคุมกำเนิด
5. ใบงาน “แนนและบอย”

เอกสารประกอบ

- เอกสารประกอบ 2.1 สิทธิอนามัยเจริญพันธุ์

ประเด็นสำคัญ

1. โอกาสในการเรียนรู้เรื่องเพศในสังคมไทยแตกต่างกันตามวัย ช่วงอายุและเพศ ในขณะที่คนส่วนใหญ่อาจมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต และการมีเพศสัมพันธ์อาจนำมาซึ่งการตั้งครรภ์ หากไม่มีการป้องกัน ดังนั้น ไม่ว่าจะเพศสัมพันธ์จะเกิดขึ้นในช่วงวัยใด บุคคลควรตระหนักถึงโอกาสตั้งครรภ์ และหากประเมินว่าไม่พร้อมที่จะตั้งครรภ์ ควรเลือกมีเพศสัมพันธ์โดยใช้วิธีป้องกัน

2. เป็นเรื่องสำคัญที่ทั้งหญิงและชาย ควรจะได้รับการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถเลือก และเผชิญ การตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์ของตนเองได้อย่างรู้เท่าทัน มีส่วนในการตัดสินใจเลือกจากความยินยอมพร้อมใจ และมีความพร้อมในการเตรียมรับผลลัพธ์ต่าง ๆ ที่จะตามมา รวมถึงการตั้งครรภ์ และเรียนรู้วิธีป้องกัน หากยังไม่พร้อมที่จะให้เกิดการตั้งครรภ์ขึ้น

3. การศึกษาข้อมูลรายละเอียดให้ชัดเจน การเลือกใช้วิธีการคุมกำเนิดกับคู่จึงเป็นความรับผิดชอบของทั้งหญิงและชายเมื่อมีเพศสัมพันธ์ และต้องการป้องกันผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์และคำนึงถึงการมีสุขภาพทางเพศ ไม่ให้เกิดปัญหาตามมา เช่น ติดโรคจากการมีเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ การติดเชื้อ เอชไอวี เป็นต้น

4. การให้การศึกษาเพื่อให้วัยรุ่นเรียนรู้เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยต้องทำให้วัยรุ่นสามารถประเมินถึงโอกาสความเป็นไปได้ที่เพศสัมพันธ์อาจจะเกิดขึ้น เห็นทางเลือกในการทำให้ตัวเองปลอดภัย ซึ่งหมายรวมถึงการเลือกที่จะไม่มีเพศสัมพันธ์ จนถึงการเลือกมีเพศสัมพันธ์ที่ป้องกันและปลอดภัย เห็นอุปสรรคที่อาจทำให้ไม่อาจป้องกันตนเองได้

5. การสื่อสารเรื่องเพศอย่างตรงไปตรงมาเปิดใจคุยกันจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในขณะที่การปกปิด หรือการเลือกสื่อสารเพียงมุมใดมุมหนึ่ง อาจมีผลทำให้วัยรุ่นไปแสวงหาการเรียนรู้เพิ่มเติมจากคนในวัยเดียวกัน หรือจากสื่อที่อาจให้ข้อมูลผิดพลาด หรือไม่รอบด้าน ซึ่งอาจนำไปสู่การเรียนรู้เรื่องเพศที่จะนำไปสู่อันตรายต่อสุขภาพทางเพศทั้งของตนเองและคู่

ขั้นตอนการดำเนินการ

ก. การเปลี่ยนแปลงในช่วงวัยรุ่น: ร่างกายของฉัน

1. ผู้จัดการเรียนรู้แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แยกกลุ่มชายล้วน 2 กลุ่ม และกลุ่มหญิงล้วน 2 กลุ่ม เพื่อทำกิจกรรม “ร่างกายของฉัน”

2. ให้แต่ละกลุ่มวาดภาพโครงร่างสรีระตามเพศของตนเอง ระบุอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และลักษณะสำคัญที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงเมื่อย่างเข้าสู่วัยรุ่น พร้อมทั้งให้กลุ่มชายเขียนอธิบาย การเกิด “ผื่นเปื่อยก” กลุ่มผู้หญิงเขียนอธิบาย การมี “ประจำเดือน” เพื่อทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับพัฒนาการทางเพศของวัยรุ่น ให้เวลา 15 นาที

3. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอ กลุ่มละ 5 นาที โดยนำเสนอทีละเพศ และชี้ให้เห็นความเปลี่ยนแปลงสำคัญเกี่ยวกับร่างกายจุดต่าง ๆ ระหว่างเพศเดียวกันและต่างเพศ

4. ผู้จัดการเรียนรู้ชวนคุย เพื่อแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการเติบโตของร่างกายที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอารมณ์ จิตใจของวัยรุ่น เช่น การเป็นสิ่ว มีหน้าอก เสียงเปลี่ยน มีขนขึ้น มีกลิ่นตัว มีอารมณ์ทางเพศ ถามผู้เรียน

- ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในช่วงดังกล่าว เมื่อมีความกังวล หรือข้อสงสัยในช่วงนั้น ผู้เรียนปรึกษาใคร
- การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายในช่วงวัยรุ่นของแต่ละคนเกิดขึ้นพร้อมกันหรือไม่ ในกรณีที่บางคนมีการเปลี่ยนแปลงเร็วหรือช้า ส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นคนนั้นอย่างไรบ้าง

5. ผู้จัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนแต่ละคนย้อนทบทวนประสบการณ์ตนเองในช่วงวัยรุ่น โดยให้ตอบคำถามต่อไปนี้ ให้เวลา 10 นาที

- ประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในช่วงวัยรุ่นที่จำได้ คือ
- ในช่วงวัยรุ่น เราเรียนรู้เรื่องเพศจากแหล่งใดบ้าง และเรียนรู้เรื่องอะไร

6. ขออาสาสมัครจากผู้เรียน 3 – 4 คนให้เล่าประสบการณ์

7. ผู้จัดการเรียนรู้ควรบันทึกคำตอบจากการอภิปราย และเชื่อมโยงให้เห็นเรื่องเพศที่วัยรุ่นสนใจ และชี้ให้เห็นถึงประเด็นเนื้อหาที่สามารถนำไปจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับวัยรุ่นได้ อาทิ การดูแลสุขภาพอนามัย ความเชื่อเกี่ยวกับขนาดของอวัยวะเพศ การสำเร็จความใคร่ หรือความรู้สึกไม่ดีต่อตัวเองหากมีรูปร่างไม่ผอม ขาว สวย ซึ่งเรียนรู้มาจากเพื่อน สื่อ คนรอบข้าง เป็นต้น ถามผู้เรียนว่า

- วัยรุ่นจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับตัวเองในเรื่องใดบ้าง

8. ผู้จัดการเรียนรู้เชื่อมต่องiveให้เห็นร่วมกันว่าส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น คือ การเกิดอารมณ์ทางเพศ และความสามารถในการสืบพันธุ์ ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์ ถามผู้เรียนเพื่อนำไปสู่ประเด็นการเรียนรู้เรื่องความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมทางเพศของตนเอง โดยใช้คำถาม ดังนี้

- การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมในช่วงวัยรุ่นที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านความรู้สึกทางเพศ หรืออารมณ์ทางเพศ มีอะไรบ้าง
- การมีประจำเดือนและฝันเปียก มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรรภ์อย่างไร
- การตั้งครรรภ์เกิดขึ้นได้อย่างไร
- ความพร้อมสำหรับการมีเพศสัมพันธ์มีอะไรบ้าง
- หากมีการตั้งครรรภ์ในระหว่างเรียนหนังสือ อาจเกิดอะไรขึ้นได้บ้าง

ข. กรณีศึกษา “แนกกับบอย”

9. แบ่งกลุ่มตามเดิม แจกใบงาน กรณีตัวอย่าง “แนกกับบอย” โดยใช้กลุ่มชายเป็น “บอย” และกลุ่มหญิงเป็น “แนก” เพื่อวิเคราะห์และระดมความคิดตามโจทย์ที่ระบุในใบงาน ให้เวลา 15 นาที

“แนน” เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๘ เป็นลูกสาวคนเดียวของพ่อแม่ แนนมีแฟนเป็นรุ่นพี่ ซึ่งเคยเรียนอยู่โรงเรียนเดียวกัน ชื่อ “บอย” ซึ่งปัจจุบันเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่ง กำลังอยู่ชั้นปีที่ 2 ทั้งคู่รู้จักกันมานานเพราะอยู่บ้านใกล้กัน และมีเพศสัมพันธ์กันเมื่อบอยเรียนอยู่ชั้นปีที่ 1 วันหนึ่งแนนรู้สึกตัวว่าประจำเดือนไม่มาตามปกติ จึงไปซื้อเครื่องมือตรวจการตั้งครรภ์จากคลินิกในเมืองมาทดสอบด้วยตนเอง และผลตรวจทั้งสองครั้ง พบว่าตัวเองตั้งท้อง แนนจึงรีบโทรศัพท์ไปหาบอย และนัดให้ออกมาคุยกัน

- โจทย์**
1. แนน หรือ บอย จะรู้สึกอย่างไรกับเรื่องที่เกิดขึ้น
 2. แนน หรือ บอย จะจัดการกับเรื่องที่เกิดขึ้นอย่างไร

10. ให้เวลาแต่ละกลุ่มนำเสนอ 3 นาที โดยซักถามเพิ่มเติมถึงรายละเอียด ความเป็นไปได้ในการจัดการ ปัญหา ผลกระทบอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้น และตั้งข้อสังเกตความแตกต่างในเรื่องความรู้สึกต่อปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างเพศหญิงเพศชาย และวิธีการจัดการปัญหาแต่ละรูปแบบ

ตัวอย่างคำถามที่ใช้เพื่อกระตุ้นการแลกเปลี่ยน

- ถ้าต้องเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยการตัดสินใจเพียงอย่างเดียว จะเลือกวิธีการใด เพราะอะไร (กรณีในกลุ่มตอบหลายวิธีการ)
- ความแตกต่างของวิธีการจัดการและตัดสินใจระหว่างบอยและแนนเป็นอย่างไร
- รูปแบบและวิธีการจัดการแก้ปัญหาแตกต่างกันหรือไม่
- หากเป็นการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ และไม่พร้อมที่จะตั้งครรภ์ต่อจะมีทางเลือกอะไรบ้าง
- การทำแท้งถือเป็นทางเลือกหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ในกรณีที่เลือกยุติการตั้งครรภ์ จะสามารถปรึกษาเรื่องการรับบริการได้ที่ไหน อย่างไร

11. ผู้จัดการเรียนรู้ ชวนสรุปถึงการมีเพศสัมพันธ์แบบรับผิดชอบ และการคำนึงผลกระทบต่อเพศหญิงและเพศชายในกรณีที่มีเพศสัมพันธ์แบบไม่ป้องกัน โดยย้ำประเด็นเรื่องวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดท้องที่ดีที่สุดคือ “การไม่มีเพศสัมพันธ์” แต่หากคิดว่าจะไม่สามารถทำได้ จำเป็นต้องเลือกวิธีการป้องกันที่มีประสิทธิภาพทั้งในการป้องกันท้องและป้องกันโรค

ค. วิธีการป้องกันท้อง

12. ผู้จัดการเรียนรู้ ใช้คำถาม เช่น

- ถ้าเราย้อนกลับไปแก้ไขอดีตของแนนและบอย เราจะกลับไปแก้ไขเรื่องไหน หรือเริ่มจากที่ใด
- มีวิธีการคุมกำเนิดแบบใดบ้าง และวิธีการใดที่วัยรุ่นนิยมใช้มากที่สุด

- ข้อดีและข้อเสียของวิธีการคุมกำเนิดแต่ละแบบเป็นอย่างไร
- ความเสี่ยงจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน มีอะไรบ้าง

ในขั้นตอนนี้ สามารถใช้ชุดอุปกรณ์และเครื่องมือการคุมกำเนิดประกอบการอภิปรายหรือเพิ่มเติมความรู้เรื่องการคุมกำเนิดแบบต่าง ๆ โดยเน้นวิธีการที่วัยรุ่นนิยมเลือกใช้ ได้แก่ การหลังข้างนอก การนบะยะปลอดภัย (หน้า 7 หลัง 7) การใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด การใช้ยาคุมฉุกเฉิน การใช้ถุงยางอนามัย (แจกเอกสารประกอบ 2.1 สิทธิอนามัยเจริญพันธุ์)

13. สรุปการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนเชื่อมโยงการเรียนรู้จากกรณีของแนนและบอย เข้าสู่ประเด็นการจัดการเรียนรู้สำหรับวัยรุ่นเรื่องอนามัยเจริญพันธุ์ โดยใช้คำถาม คือ

- ปัญหาการตั้งท้องในภาวะที่ไม่พร้อมหญิงและชายควรมีความรับผิดชอบอย่างไรบ้าง
- การสอนวัยรุ่นในเรื่องวิธีการคุมกำเนิดจำเป็นหรือไม่ เพราะอะไร
- การเรียนรู้เรื่องวิธีการคุมกำเนิดควรเริ่มตั้งแต่เมื่อไร เพราะเหตุใด

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้จัดการเรียนรู้

- ผู้จัดการเรียนรู้ควรเตรียมปฏิทินมาด้วย เพื่อใช้เป็นสื่อในการทำความเข้าใจเรื่องการนับระยะปลอดภัย (หน้า 7 หลัง 7)
- หลังจบกิจกรรมในขั้นตอนที่ 13 หากมีเวลาเหลือ ผู้จัดการเรียนรู้ควรจะชวนวิเคราะห์เรื่อง การเข้าถึงแหล่งข้อมูลด้านเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ เพื่อให้ทราบเงื่อนไขที่อาจทำให้วัยรุ่นไม่สามารถใช้บริการด้านเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ โดยใช้แนวทางคำถาม เช่น
 - วัยรุ่นสามารถใช้บริการคุมกำเนิดจากที่ใดบ้าง
 - อะไรคืออุปสรรคที่ทำให้วัยรุ่นไม่กล้าเข้ารับบริการด้านเพศและอนามัยเจริญพันธุ์
 - หากวัยรุ่นต้องการขอข้อมูล พูดคุย ปรีกษา หรือรับบริการด้านเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ได้อย่างสะดวกใจจะไปรับบริการได้ที่ไหน
 - หากมีบริการถุงยางอนามัยในโรงเรียน คิดว่าเหมาะสมหรือไม่ เพราะอะไร หรือคิดว่าควรตั้งอยู่จุดใด เพราะอะไร

ทักษะการปฏิเสธต่อรองทางเพศ

สาระสำคัญ

สัมพันธภาพทางเพศเป็นการแสดงออกถึงความเอาใจใส่ ความใกล้ชิด ความรัก ความเป็นเพื่อน รวมทั้งความรู้สึกทางเพศ โดยต่างฝ่ายสามารถเรียนรู้จากกันและกัน ด้วยวิธีการสื่อสาร แลกเปลี่ยนอารมณ์ ความรู้สึก และทักษะต่อกัน เพื่อเอื้อให้เกิดสัมพันธภาพที่มีคุณภาพและป้องกันผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่พร้อมในขณะเดียวกัน ก็ต้องเท่าทันต่อสถานการณ์ที่อาจเป็นการใช้ประโยชน์หรือการเอาเปรียบจากสัมพันธภาพทางเพศระหว่างบุคคล

วัตถุประสงค์

1. อธิบายขั้นตอนการสร้างสัมพันธภาพและการแสดงออกถึงความรู้สึกที่มีต่อกัน
2. บอกวิธีการควบคุมและจัดการอารมณ์ความต้องการทางเพศของตนเอง
3. ระบุถึงโอกาสเสี่ยงที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ หรือการล่อลวงโดยอาศัยความสัมพันธ์ หรือสัมพันธภาพที่เป็นอยู่
4. ระบุแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือหลีกเลี่ยงเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ได้

เนื้อหา

1. สัมพันธภาพ: ความหมาย รูปแบบ การสร้าง สัมพันธภาพทางเพศและวิธีการแสดงออก
2. สถานการณ์และโอกาสที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ วิธีการหลีกเลี่ยงและการป้องกัน
3. การแก้ไขปัญหาและการควบคุมตนเองเมื่อเกิดอารมณ์ทางเพศ

กระบวนการ

- ก. กิจกรรม “รักออกแบบได้” 50 นาที
- ข. กรณีศึกษา: สถานการณ์จำลอง 80 นาที

วัสดุและอุปกรณ์

1. กระดาษเอสี่ คนละ 1 แผ่น
2. กระดาษฟิลิปชาร์ท กลุ่มละ 2 แผ่น
3. หนังสือโครงการหนึ่งม่านรุติ 2 เรื่อง “หลังจากวินาทีที่เจ็ด”

ประเด็นสำคัญ

1. ความคาดหวังจากความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักอาจมีไม่เท่ากัน เช่น ฝ่ายหญิง เมื่อมีแฟนก็จะคาดหวังอนาคตที่มั่นคง การมีครอบครัวที่อบอุ่น จึงยึดมั่น ในความสัมพันธ์นั้น ในขณะที่ฝ่ายชายอาจนึกถึงการใช้ชีวิตอย่างเต็มที่ โดยที่ยังไม่ต้องการการผูกมัด ซึ่งไม่ได้หมายความว่าทั้งคู่ไม่รักกัน เช่น เดียวกันการมีเพศสัมพันธ์จึงไม่ใช่สิ่งที่จะผูกมัดทุกคนได้
2. ความเปลี่ยนแปลงในสัมพันธภาพระหว่างคู่รักสามารถเกิดขึ้นได้จาก ปัจจัยหลายด้าน เช่น ความต้องการ หรือความจำเป็นส่วนตัว ความรู้สึก ไม่พร้อมสำหรับชีวิตคู่ การพบคนใหม่ที่

ถูกใจมากกว่า การทนนิสัยของ กันและกันไม่ได้ ฯลฯ การทำใจยอมรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ต้องเกิดจากการคำนึงถึงจิตใจ และเข้าใจความรู้สึกของอีกฝ่าย ธรรมชาติของความสัมพันธ์ เพื่อเปลี่ยนสถานภาพหรือความสัมพันธ์ให้เป็นมิตรที่ดีต่อกัน

3. การฉวยโอกาสจากการสร้างสัมพันธ์ภาพเพื่อบรรลุเป้าหมายของตนเอง มีโอกาสเกิดขึ้นกับวัยรุ่นและคนที่ไม่เท่าทันความคิดและความต้องการของอีกฝ่าย การรู้จักตนเองด้านอารมณ์เพศ บรรยากาศหรือโอกาสที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ความตระหนักในเรื่องสัมพันธ์ภาพว่า เป็นการสร้างความเข้าใจและทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน โดยต่างฝ่ายก็สามารถเป็นได้ทั้งผู้ให้และผู้รับ จะช่วยให้ประเมินสถานการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่ได้

ขั้นตอนการดำเนินการ

ก. การบ้านจากหน่วยที่ 5 (20 นาที)

1. ในแต่ละกรณี ขออาสาสมัครบอกความคิดเห็นที่ทำการบ้านมา และผู้จัดการเรียนรู้ถามถึงความคิดเห็นที่แตกต่างในกลุ่มที่ได้รับกรณีศึกษาเดียวกันเพิ่มเติมอีก 1 – 2 ความคิดเห็น

กรณีที่ 1 น้องสาวขออนุญาตพาแฟนที่เป็นผู้หญิงเข้ามาอาศัยอยู่ในบ้านด้วย
 กรณีที่ 2 น้องชายเพิ่งจบปริญญาตรีและไปผ่าตัดแปลงเพศ
 กรณีที่ 3 การไม่รับเพศทางเลือกเข้าเรียนในบางสาขาหรือบางคณะ
 กรณีที่ 4 มีการเปลี่ยนกฎหมายให้ยอมรับการแต่งงานของเพศทางเลือก

2. ผู้จัดการเรียนรู้ถามผู้เรียนว่า จากกรณีตัวอย่างทั้ง 4 เรื่อง เราได้เรียนรู้อะไรเกี่ยวกับเรื่องความหลากหลายทางเพศบ้าง
3. ผู้จัดการเรียนรู้สรุปให้เห็นอีกครั้งว่าความหลากหลายทางเพศ และรสนิยมทางเพศถือเป็นเรื่องส่วนบุคคล ซึ่งตระหนักและยอมรับในเพศสภาพของตนเอง สามารถมีความสุขกับวิถีทางเพศที่เป็นอยู่ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางเพศของตนเองและผู้อื่น การอยู่ร่วมกันในสังคมจึงต้องให้ความเคารพบุคคลที่มีวิถีทางเพศแตกต่างกันโดยปราศจากอคติที่มีต่อเรื่องเพศ

ข. กิจกรรม “รักออกแบบได้” (50 นาที)

4. ชวนคุยเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน เช่น “ใครมีคนรักอยู่ในตอนนี้” “ใครเคยมีคนรัก แต่เลิกเรากันไปแล้วบ้าง” จากนั้นจึงแจกกระดาษเอสี่ให้ผู้เรียนคนละ 1 แผ่น เพื่อวาดภาพการ์ตูน 5 ช่อง ที่บ่งบอกพัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างตัวเรากับคนรักตามช่วงเวลาที่ผ่านมาเป็นระยะ ให้เวลา 10 นาที
5. แบ่งกลุ่มเป็น 4 กลุ่ม คณะเพศหญิงชาย จากนั้นให้แต่ละคนพูดถึงภาพวาดของตนเองให้เพื่อนในกลุ่มฟัง ให้เวลากลุ่มย่อย 30 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้ทุกคนกลับเข้าที่และขออาสาสมัครแนะนำเรื่องของเพื่อนที่น่าสนใจ หรือเล่าเรื่องของตนเองจากภาพที่วาด

6. ผู้จัดการเรียนรู้ชวนคุยโดยถามว่า **เรามีข้อสังเกตอย่างไรกับการแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้าง** ทั้งนี้กระตุ้นให้ผู้เรียนตอบ และนำไปสู่การสรุปให้เห็นลำดับขั้นตอน ของการสร้างสัมพันธภาพของมนุษย์ ซึ่งมักเริ่มจากคนสองคนมาพบกัน ถูกใจและคบหากัน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ในที่สุดก็ตัดสินใจใช้ชีวิตครอบครัวและสร้าง ฐานะให้มั่นคง แต่ในบางครั้งความสัมพันธ์ก็อาจไม่เป็นไปอย่างที่คาดคิด ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยที่เราไม่สามารถควบคุมได้หรือเกี่ยวข้องกับคนอื่น เช่น ญาติ เพื่อน ผู้ใหญ่ ของแต่ละฝ่าย

ค. สถานการณ์จำลอง - สลับบทบาท (80 นาที)

7. แบ่งกลุ่มอีกครั้งเป็น 4 กลุ่ม แยกเป็นเพศชาย 2 กลุ่ม หญิง 2 กลุ่ม เพื่อให้แต่ละกลุ่มระดมสมองถึงวิธีการจัดการกับสถานการณ์ที่สมมติขึ้นหรือโจทย์ที่ได้รับ ใช้เวลา 20 นาที โดยมอบหมายบทบาทแต่ละกลุ่มดังนี้
- ในสถานการณ์ที่ 1 มอบหมายให้
- กลุ่มชาย 1 สมมติบทบาทเป็นฝ่ายชักชวนผู้หญิง
 - กลุ่มชาย 2 สมมติบทบาทเป็นฝ่ายถูกหลอก ล่อให้ซื้อมือถือ
- ในสถานการณ์ที่ 2 มอบหมายให้
- กลุ่มหญิง 1 สมมติบทบาทเป็นฝ่ายถูกชักชวน
 - กลุ่มหญิง 2 สมมติบทบาทเป็นฝ่ายหลอก ล่อให้ซื้อมือถือ

กลุ่มชาย 1 และกลุ่มหญิง 1

สถานการณ์ที่ 1 “ให้คิดถึงวิธีการและขั้นตอนอย่างละเอียดเพื่อชักชวนเพื่อนหญิง ให้ยอมไปไหนสองต่อสอง และยินยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วยในที่สุด”

กลุ่มชาย 2 และกลุ่มหญิง 2

สถานการณ์ที่ 2 “ให้คิดถึงวิธีการและขั้นตอนอย่างละเอียดเพื่อชักชวนเพื่อนชาย ให้หลงรัก และยอมจ่ายเงินซื้อมือถือเครื่องใหม่ให้”

8. ใช้เวลาแต่ละกลุ่มนำเสนอ 3 นาที โดยให้เสนอที่ละกรณี เพื่อเปรียบเทียบระหว่าง กลุ่มหญิงและชาย
9. ผู้จัดการเรียนรู้ชวนคุยโดยใช้คำถาม เช่น
- วิธีการแต่ละแบบ คิดว่าจะทำได้สำเร็จหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - วิธีการใด น่าจะได้ผลกว่ากัน เพราะอะไร
 - จุดเด่นและจุดด้อยของแต่ละวิธีการ คืออะไร

- ในกรณีที่ 1 ผู้หญิงฟังแล้ว คิดหรือรู้สึกอย่างไร
 - ในกรณีที่ 2 ผู้ชายฟังแล้ว คิดหรือรู้สึกอย่างไร
 - คิดว่าทั้งสองสถานการณ์สามารถเกิดขึ้นกับเราได้หรือไม่
10. จากนั้นให้โจทย์ที่ 2 โดยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มกลับไประดมสมอง เพื่อแก้ไขปัญหาจากโจทย์เดิม ให้เวลา
กลุ่มย่อยคิด 20 นาที
- กลุ่ม 1 จะทำอะไรจึงจะไม่ถูกหลอกลวงจากเพื่อนชาย โดยไม่ต้องการให้สัมพันธ์ภาพเกินเลย
ไปถึงการมีเพศสัมพันธ์ และยังเป็นเพื่อนที่คบหากันได้
 - กลุ่ม 2 จะทำอะไรจึงจะไม่ถูกเอาเปรียบจากฝ่ายหญิง และยังเป็นเพื่อนที่คบหากันได้
11. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอ กลุ่มละ 3 นาที จากนั้นชวนคุยโดยใช้คำถาม เช่น
- สถานการณ์ใดที่สามารถแก้ไขได้ง่ายหรือสะดวกมากกว่ากัน
 - มีอะไรบ้างที่เรา รู้สึกคาดไม่ถึงว่า คนเราจะปฏิบัติต่อกันได้
 - อะไรที่จะเป็นสาเหตุให้ตัวเราตกเป็นเหยื่อของการเอาเปรียบหลอกลวง
 - วิธีการที่จะทำให้มีสัมพันธ์ภาพที่ไม่เอาเปรียบ ทำร้ายกัน มีอะไรบ้าง
 - จริงหรือไม่ที่เพศหญิงเท่านั้นที่จะถูกเอาเปรียบทางเพศ
12. ผู้จัดการเรียนรู้ควรชวนสังเกตถึงวิธีคิดและวิธีการดำเนินความสัมพันธ์เพื่อทำให้ แต่ละฝ่ายหลงเชื่อที่
แตกต่างกันของหญิงและชาย เช่น การทำให้ตายใจโดยการเอาอกเอาใจ การสร้างสถานการณ์แบบ
บังเอิญ หรือโอกาสที่จะอยู่ด้วยกัน การวางเงื่อนไขต่อรอง การเสนอข้อแลกเปลี่ยนการรู้เท่า
ทันในวิธีการ
ดังกล่าวจะทำให้อีกฝ่าย สามารถแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้
13. ใช้คำถามเพื่อประเมินการเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อกันโดยใช้คำถาม ดังนี้
- รู้สึกอย่างไรจากการได้ทำกิจกรรมนี้
 - สิ่งที่เราได้เรียนรู้จากกิจกรรมนี้ และนำไปใช้ได้มีอะไรบ้าง
 - ในการสร้างสัมพันธ์ภาพกับคนรัก มีปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นเรื่องสำคัญ เราควรคำนึงถึงเรื่องอะไรบ้าง
 - เราคิดว่ามีวิธีการอะไรบ้าง ที่จะทำให้วัยรุ่นไม่ถูกล่อลวงหรือฉกฉวยโอกาสจากความสัมพันธ์ ทางเพศ

แนวคำถามเพื่อประเมินการเรียนรู้

- ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อสัมพันธ์ภาพทางเพศ เพราะเหตุใด
- โอกาสและสถานการณ์ใดบ้างที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ เพราะเหตุใด
- “การรักแล้วไม่เจ็บ” ในทัศนะของท่านมีความหมายว่าอย่างไร

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้จัดการเรียนรู้

- สิ่งสำคัญที่จะช่วยในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการนำประสบการณ์ส่วนตัว ความคิด ความรู้สึกของผู้เรียนมาใช้เป็นเนื้อหาในการแลกเปลี่ยน เพื่อให้ย้อนกลับไปทบทวนตนเองได้คือ การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันระหว่างผู้จัดการเรียนรู้กับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน ภายใต้บรรยากาศที่เป็นกันเอง กล่าวเปิดใจคุยกันได้ ดังนั้น การดำเนินกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน ผู้เรียนอาจใช้ระยะเวลาการพูดคุยต่างกัน และควรเน้นให้ทุกคนตระหนักถึงการรักษาความลับซึ่งกันและกัน
- ในกิจกรรมสถานการณ์จำลอง - สลับบทบาท หากผู้เรียนเปิดเผยตัวตนหรือ อัตลักษณ์ทางเพศของตนเองว่าเป็นเพศทางเลือก ผู้จัดการเรียนรู้ควรประยุกต์กรณี ศึกษาให้ตรงกับเพศของผู้เรียน เช่น

กรณีของหญิงรักหญิง :

“คิดถึงวิธีการและขั้นตอนที่จะทำให้ผู้หญิงที่ตนพึงพอใจ ยินยอมมีเพศสัมพันธ์กันเพื่อพิสูจน์ว่า

ชอบเพศเดียวกันหรือไม่”

กรณีของชายรักชาย:

“คิดถึงวิธีการและขั้นตอนที่จะทำให้ผู้ชายที่ตนพึงพอใจ ยินยอมมีเพศสัมพันธ์กันเพื่อ พิสูจน์ว่า

ชอบเพศเดียวกันหรือไม่”

ตัวอย่างคำตอบจากกิจกรรมสถานการณ์จำลอง-สลับบทบาท (คู่ชายกับหญิง)

- สถานการณ์ที่ 1 : “เริ่มทำความรู้จัก แนะนำตัวเอง > ทำให้หน้าเชื่อถือและไว้วางใจ แต่งตัวให้ดูดี ซื่อตรงไม่ ของขวัญให้ > แอบจับมือ สบตา ถ้าไม่ปฏิเสธก็ทำต่อ > ขวนไปเที่ยวหรือหาโอกาสอยู่กันสองต่อสองเพื่อหยั่งเชิงเกี่ยวกับประสบการณ์ทางเพศ > ขวนไปงานของเพื่อนเพื่อเปิดตัวสักระยะหนึ่ง > ขวนไปเที่ยวให้ดื่มเครื่องดื่มที่แอบผสมยากระตุ้น คุยเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ > พาไปมีเพศสัมพันธ์”
- สถานการณ์ที่ 1 : “แต่งตัวดีทำให้ไวใจ > พาไปเจอกลุ่มเพื่อนเป็นประจำ > ทำเป็นบังเอิญถูกเนื้อต้องตัวบ่อยๆ > สร้างสถานการณ์ให้เกิดความประทับใจหรือรู้สึกดีต่อกันมาก ๆ และวาดภาพอนาคตต่อกัน > พาไปเที่ยวแล้วกลับไม่ได้จึงแวะห้องพักของเพื่อน > เปิดหนังกระตุ้นอารมณ์ > หวานล่อมขอมมีเพศสัมพันธ์ด้วย”

- สถานการณ์ที่ 2 : “ออกอันเอาใจแต่ไม่ยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วย > ทำตัวน่ารักและแสดงออกว่ารักเขาคนเดียว > บ่นว่าไม่สะดวกที่จะติดต่อเพราะโทรศัพท์เสีย/สูญหาย > เสนอข้อแลกเปลี่ยน เช่น ถ้าซื้อให้จะยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วย > หากเฉยให้ตีตัวออกห่าง ทำงอน เปลี่ยนการแต่งตัวให้ล่อแหลม > ได้โทรศัพท์แล้วหนีเลย”
- สถานการณ์ที่ 2 : “ทำให้รัก ดูแลเอาใจใส่ > สร้างบรรยากาศโรแมนติก > บอกว่าโทรศัพท์หายติดต่อไม่ได้ > ชวนไปคูร์้านขายโทรศัพท์ > ออกอันหวานใส > ยื่นข้อเสนอ ซื้อให้แล้วจะยอมทุกอย่าง > ได้เครื่องแล้วหนี หรือมีเพศสัมพันธ์เพียงครั้งเดียว”

ตัวอย่างคำตอบจากกิจกรรมสถานการณ์จำลอง-สลับบทบาท (คู่เพศทางเลือก : หญิงกับหญิง)

- ตอนแรก : นัดเจอกันก่อน > พาไปเที่ยวดูหนังฟังเพลง > หาซื้ออั่งทุกวิธี > วางมาด เป็นสุภาพบุรุษ > ทำตัวน่ารัก+สร้างภาพ > ตีสนิททำให้ตายใจหรือใช้คำพูด ไพเราะ > ทุ่มเทให้ได้เธอมาครอบครอง ตอนสอง : วางแผนทำให้รถมอเตอร์ไซค์ผู้หญิงเสีย > พาไปที่ประทับใจธรรมชาติสวยงาม > พาไปเที่ยวบ้านตอนพ่อแม่ไม่อยู่ > ชวนเข้าไปในห้องนอน และเริ่มบอกรักให้อ่อนใจ > ทดลองจับมือหอมแก้ม ถ้ารู้สึก นิ่งแสดงว่าเธออ่อนไหว > ล็อกประตูปิดหน้าต่าง > สัมผัสร่างกายเพื่อกระตุ้นให้มีอารมณ์ > ถ้าไม่ยอม ทำเป็นโกรธ และใช้คำพูดว่า “เธอไม่รักเราแล้วหรื” “เราจะรับผิดชอบถ้าเกิดอะไรขึ้น”
- คุยแบบเพื่อน ทำเป็นกันเอง ถามไถ่ทุกข์+สุข > ขอเบอร์ > สร้างความไว้วางใจ และน่าเชื่อถือ > แสดงออกถึงความเอาใจใส่ต่อสิ่งเล็กน้อย > แสดงให้รู้ว่าชอบแบบเป็นนัย ๆ > ชัยน์โทรหาหรือส่งข้อความซึ้ง > จีบ > เช็กเสียงตอบรับ > หาโอกาสเจอแต่ยังอยู่รวมกันแบบเป็นกลุ่ม คอยส่งสายตา แสดงความเป็นผู้นำ ให้รู้ว่าสนใจเขามากกว่าคนอื่น > ชวนไปไหนสองต่อสอง เช่น ดูหนัง กินข้าว โดยหวานล้อม ใช้คำหวาน ๆ อ่อน ๆ หรืออ้างงาน ธุระแล้วชวนไปเป็นเพื่อน > แอบสัมผัสขั้นต้น เช่น มือ แขน > ชวนไปที่ห้องโดยอ้างเหตุบังเอิญ เช่น ลืมของ > ชวนคุยธรรมดา โดยแอบเอาสิ่งที่เธอชอบมาไว้ในห้องก่อน > ให้นั่งบนเตียง/ที่นอน > สร้างบรรยากาศ เช่น เปิดเพลง ทีวี ที่เลือกไว้แล้ว > คุย/หวานล้อม อ้างไม่เคยพาใครมา ชอบห้องไหม ไม่เคยทำแบบนี้กับใคร ทุกอย่างทำเพื่อเธอ > สัมผัสจับมือ ลูบไล้ เช็กอารมณ์ > ถ้าโอเคก็เลยตามเลย ถ้าไม่โอเคก็ขอโทษ

- หากผู้จัดการเรียนรู้ฉายหนังสั้น “หลังจากวินาทีที่เจ็ด” ควรมีประเด็นชวนคุยและแลกเปลี่ยนมุมมองหรือความเข้าใจเรื่องเพศจากการชมหนังสั้น โดยใช้คำถาม เช่น

- หลังจากดูหนังสือแล้วเรารู้สึกอย่างไรบ้าง
- เราเห็นว่าประเด็นเรื่องเพศอย่างไรบ้าง
- เราสามารถนำสื่อชุดดังกล่าวนี้ไปใช้เพื่อสร้างการเรียนรู้เรื่องเพศได้อย่างไร

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ง
คำอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 4.5 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม เรื่อง การจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตในการ
ป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	.72	16	.78	31	.60
2	.67	17	.89	32	.73
3	.98	18	.91	33	.66
4	.70	19	.70	34	.78
5	.86	20	.88	35	.62
6	.75	21	.86	36	.62
7	.71	22	.86	37	.56
8	.83	23	.66	38	.67
9	.80	24	.71	39	.62
10	.75	25	.75	40	.60
11	.78	26	.71	41	.74
12	.83	27	.69	42	.76
13	.81	28	.67	43	.65
14	.78	29	.76	44	.76
15	.79	30	.98	45	.98

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ =.97

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี